

Helikopter 10-flottan nu fulltalig

Tisdagen den 26 mars 1996 landade flygvapnets tolfte HKP 10 (Super Puma) på Gärdets helikopterlandningsplats i Stockholm. Helikoptern, som flögs av personal ur F 15, är den sista i en serie av tolv helikoptrar som levereras till Försvarsmakten. Vid ceremonien deltog såväl inbjudna gäster som representanter från Eurocopter International och massmedierna. – Åtta år tidigare skrev vi så här:

Av överstelöjtnant Owe Hammarström, flygvapenledningen

Fredagen den 6 maj 1988 landade flygvapnets första HKP 10 på Gärdet. Helikoptern flögs av personal ur F 21. Vid den efterföljande ceremonin överlämnades helikoptern från FMV till dåvarande chefen för flygvapnet, generallöjtnant Sven-Olof Olson. De två första helikoptrarna som levererades till flygvapnet betecknades av utrustningsskäl "interimshelikoptrar".

Ceremonin i år inleddes med att FMV:s generaldirektör Birgitta Börnin överlämnade helikopterns loggbok till chefen för flygvapnet, generallöjtnant Kent Harrskog, som i sin tur överlämnade loggbok och helikopter till representanter för F 15. Ceremonin avslutades med att personal ur F 15 vidde helikoptern för åskådarna.

●● I och med denna ceremoni har FMV fullgjort sitt åtagande att anskaffa tolv helikopter 10 till flygvapnet. Anskaffningen har präglats av få problem med helikoptrarna samt att den inledande anskaffningen gjorts på föredömligt kort tid.

Helikoptrarna används i huvudsak inom räddningstjänsten, där flygräddningsuppgifter är dominerande. Helikoptrarna ingår även som en del av landets sjöräddningsresurser och kan vid behov utnyttjas av Sjöfartsverket.

Under de år som HKP 10 verkat i flygvapnet är räddningsinsatsen som gjordes i samband med den tragiska Estonia-katastrofen mest känd. HKP 10-besättningarnas rela-

tivt lyckade insatser vid denna olycka kan till viss del tillskrivas helikoptrarnas moderna styrautomat som underlättade besättningarnas arbete i det hårda väder som rådde vid olycksplatsen.

●● I maj 1987 beslutade chefen för flygvapnet att tio tunga flygräddningshelikoptrar skulle anskaffas som ersättning för dåvarande HKP 4 (Boeing Vertol 107). Valet föll på den franska helikoptern Super Puma/AS.332M-1.

Med början i februari 1988

utbildades personal ur F 21 på HKP 10. Utbildningen genomfördes dels vid dåvarande Aerospatiale i Marignane, dels vid Helikopterservice i Stavanger. Den tekniska utbildningen genomfördes som helhet vid Aerospatiale, medan piloternas typinflygning på HKP 10 genomfördes vid båda platserna. Pilotutbildningen vid Aerospatiale genomfördes i huvudsak i helikopter, medan utbildningens tyngdpunkt låg på simulatorflygning vid Helikopterservice.

●● I dag utnyttjas både simulator och helikopter vid typinflygningen av piloter på Super Puma. Teknikerutbildningen på HKP 10 genomförs i dag inom flygvapnet.

I maj 1988 flögs de första helikoptrarna från Frankrike till Sverige. Båda helikoptrarna placerades vid F 21, där en utprovningsperiod påbörjades.

I februari 1990 flögs den första seriehelikoptern (med komplett styrautomat- och navigeringssystem) från Frankrike till Sverige.

Åren 1990-92 hopmonterades de återstående sju helikoptrarna av totalt tio vid FFV i Linköping.

●● 1993 beslutades om kompletteringsanskaffning av ytterligare två HKP 10. Orsaken till detta var flygvapenchefens beslut att flygvapnets fyra HKP 9 och sex HKP 3 skulle vara utvecklade senast under 1998. Beslutet innebar att flygvapnets helikopterorganisation reduceras från 20 till tolv helikoptrar. Med tanke på dagens läge beträffande Försvarsmakten framstår beslutet som väl avvägt.

De tolv Super Pumorna är i dag baserade vid F 21/Luleå, F 15/Söderhamn, F 7/Såtenäs och F 17/Ronneby. Med nuvarande inriktning av flygvapnets flygräddningsorganisation planeras att HKP 10 baseras vid ytterligare flygflottiljer i landet. Dock kan inte dessa platser utses förrän höstens försvarsbeslut har klargjort vilka flygflottiljer som kommer att leva vidare. Det stora frågetecknet gäller helikoptrarna vid F 15. ■

Foto: Peter Liander

HKP 10:ans cockpit uppvisar största modernitet. Nu kan andre piloten bistå förste piloten helt, medan operatören sköter navigationen från en datapanel med kommunikationstablå, radar och inprogrammerad kartbild och färdlinje.

